

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

A mintaprojektet készítő pedagógus:	Szabó Mónika
A mintaprojekt címe:	A mi kis falunk
A mintaprojekt összefoglalója (2-5 mondat):	A mintaprojekt célja, hogy a gyerekek érezzék át azt, hogy a múltban teljesen természetesen működött a körforgásos gazdaság egy kistalusi rendszerben. Ez alapján kreatívan létrehozunk egy kisközösséget, melyben mindenkinek megvan a maga szerepe. Ötleteket merítenek, hogyan lehetne ezt alkalmazni mai modern világunkban. A projekt közben rátekinhetnek arra, hogy nekik milyen feladatuk lehetne egy ilyen rendszerben, hogyan tudnák ismereteiket, képességeiket leginkább kamatoztatni ebben a közösségben.
Ajánlott korosztály:	5-8. évfolyam
Időigény:	5 tanóra

A mi kis falunk

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
I. óra – Lehetőségekhez mérten: kirándulás egy falusi vagy tanyasi környezetbe/vendéglátóval beszélgetés (pl. egy nagymamával, aki falun lakott)/filmvetítés a régi falusi életéről			
Falusi környezetről fotók készítése. Legjobb, ha sikerül egy helyszínre kimenni, és az ott lévő falusi ház portáját megfigyelni: milyen helyiségekből áll egy falusi ház, miből épült, melyek azok a dolgok, amiket megtermeltek maguknak, esetleg cseréltek valamilyen terméket a faluban élőkkel. /Ha vendéglátó van, érdeklődni tőle a falusi életéről, a takarékoskodás lehetőségeiről. /Ha filmet néznek, készítsenek jegyzetet a témában.	45 perc + az esetleges utazás, kerékpározás	Projekt-módszer, iskolán kívüli rendhagyó tanítási óra egy ismerős, vagy családtag falusi házával. Anyaggyűjtés, kutatómunka, hogy lássák, miben volt más a falusi élet, mint a városi, miért lehet erős egy kis közösség. Hogyan segíthetik egymást az emberek? Mi a körforgásos gazdaság?	https://sokszinuvidek.24.hu/viragzo-videkunk/2017/03/01/derus-magyar-animacios-kisfilm-a-falusi-élet-vilagszemleletereol/ https://www.youtube.com/watch?v=zneoP69onow https://www.youtube.com/watch?v=-t5k-ZA80Y https://www.youtube.com/watch?v=PvE26zwEvjo https://www.youtube.com/watch?v=IM3o170BVS8

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

II. óra – A kis falu megtervezése			
1. Ráhangelődés, motiváció: Javasoljanak nevet a falunak. A név tükrözze a közösséget, az összefogást, a környezetbarát szemléletet. Beszéljük meg, milyen szakmák, szereplők kellenek egy falu életében, hogy önellátó legyen a falu (pl. szabóműhely, pék, hentes)	30 perc	beszélgető kör, ötletbörze	csomagolópapírok, íróeszközök
2. Csoportok alakítása, akik 1-1 családot fognak jelképezni a faluban (ennek is javasolt nevet adni). Ha véletlenszerű a csoportalakítás, ahány csoportot szeretnénk, annyiféle kis képet vágjunk ki háziállatokból (pl. 4 db ló, 4 db tyúk stb.). A csoportok alakításában a véletlen is szerepet játszhat, vagy 1-1 vezető egyéniség (falugazda választ magának felváltva tagokat).		csoportmunka	képek csoportalakításhoz
3. A probléma felvetése: Tanári magyarázat, megbeszélés, mi a körforgásos gazdaság? A körforgásos gazdaságot hogyan lehetne megvalósítani a kis faluban? Ablakmódszerrel egy nagy csomagolópapírra írjuk középre a körforgásos gazdaság kifejezést. Osszuk annyi felé a lapot, hogy mindenkinek jusson egy rész, majd felváltva írják le, mit jelent ez a kifejezés. Mit lehetne a kis portájukon megvalósítani? Ha kész van, beszéljék meg, hogy nekik mi a legfontosabb elem ezekből, és melyek azok, amelyeket valóban szeretnének megvalósítani maguknál.		ablakmódszer	3-5. jegyzeteléshez lapok, íróeszközök, internet eléréssel tabletek, vagy akár telefon (csoportonként 1 db) Az 5. feladathoz használhatják az 1. melléklet rajzait.
4. Minden család tervez magának egy házat. Határozzák meg azokat az épületeket, elemeket, amivel minden portának rendelkeznie kell. Ezekben valósuljanak meg a körforgásos gazdaság alapvető céljai. Segíthetnek a mellékleteken lévő képek, a régi porta hagyományos elrendezéséről.		tervezés	(Felhasznált irodalom: Balassa-Ortutay: Magyar Néprajz, Corvina kiadó 1980.)
5. Rajzolják meg a porta alaprajzát vázlatosan, figyeljenek a méretarányokra. Beszéljék meg, hogy az adott épület, vagy kertrészben mi az, ami a falu fő célját, a körforgásos gazdaságot fogja segíteni (pl. -tyúkudvar-tojás-hús-önellátás).		megbeszélés	

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

6. Beszéljék meg a csoportok, hogy mi lesz a faluban a család vállalt szerepe, az óra elején megbeszélt szakmák, szerepek alapján.			
Tervezzék meg a következő óra anyagigényét, eszközigényét, osszák ki, írják le, hogy mit fognak hozni. Fontos, hogy lehetőleg újrahasznosított alapanyagokból készüljön a portán lévő összes épület-, növény-, állatmodell.	10 perc	csoportmunka megbeszélés	papír, írószer A tanár is készül egy kis csomaggal, amelyben legyen ragasztó, olló, rajzlap, csomagolópapír, fadarabok, kavicsok, festékek.
Minden csapat mutassa be röviden, mit tervezett a portáján létrehozni.	5 perc	bemutató, ötletbörze	
III-IV. óra – A kis falu összeállítása, közösségi tér elkészítése			
Ráhangelődés, előkészület az órára: közös játék a népi játékok közül választva. Előkészület a munkához, anyagok, eszközök kiválasztása.	10 perc	közös játék	A szakirodalomban vannak játékötlek.
Családi porták elkészítése: családi háznál figyeljenek az energiatakarékosságra, fűtésre, hőszigetelésre, építőanyag kiválasztására. Készülhetnek az épületek kartonból, használt dobozból, de jelezzék rajzzal, festéssel (pl. kő, téglavályog) az építőanyagot. Mivel foglalkozik a család? A mindennapok során, hogyan valósul meg a fenntartható fejlődés? Mutassák be, hogyan működik a kis gazdaságuk! Milyen elemek segítik az anyagok újrafelhasználását, a tudatos gazdálkodást?	2X35 perc	csoportmunka	tablet, telefon A 2. sz. melléklet képei segíthetnek a tevékenységek, a gazdálkodás kiválasztásában.
Közösségi tér elkészítése: ez lehet egy épület, amely pl. sportra, művészetre használható. Az a csoport, akik előbb elkészülnek, fogjanak össze, és tervezzenek közösen egy ilyen épületet.		csoportmunka	tablet, telefon
Falunévtábla elkészítése. Minden csoport készíthet egyet, majd megszavazzák, melyik tábla fejezi ki leginkább a falu jellegét.	10 perc	csoportmunka	
V. óra – Projektzárás			
Összeállítás: A családi birtokokból összeállítjuk a mi kis falunkat, meghallgatjuk és értékeljük a csoportok beszámolóját.	45 perc	értékelés, bemutató	
Értékelés: miben segít a kis falu a körforgásos gazdaság megvalósításában?		előadás, megbeszélés	

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Kiegészítő feladatok:

Ha a gyerekek fáradnak, érdemes kipróbálni néhány játékot. A témához illeszkedve népi játékok tanulását javaslom, hogy megéljék a közös játék örömét, a versengést, egymás segítségét (lehetőségtől és korosztálytól függően pl. Adj király katonát!, métázás, bigézés, stb.).

Felhasznált források:

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/search/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJNVSI6IFsiTkZPX0xFWF9MZXhpa29ub2tfNzFEQ0MiXX0sICJxdWVyeSI6ICJtYWd5YXlgbX1MDBlOXBpIGpcdTAWZTF0XHUwMGU5a29rIn0>
/Magyar Néprajzi Lexikon

Képek forrása: <https://praxisszerviz.unas.hu/Javitas-a-helyszinen>
<https://falusiturizmus.eu/> <https://www.agroinform.hu/allattenyesztes/kerdeses-a-nagyuzemi-allattartas-hasznossaga-62713-001>
<https://dodo.hu/blogs/lakberendezes-blog/minden-az-okohazakrol>
<https://hu.pinterest.com/pin/234750199303173659/>
[https://hvg.hu/shake/Elet a fan Oko haz magaslesen ECT6UB](https://hvg.hu/shake/Elet_a_fan_Oko_haz_magaslesen_ECT6UB)

Mellékletek:

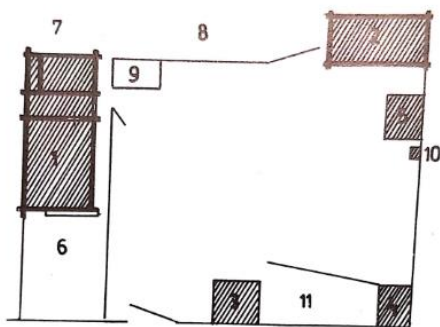
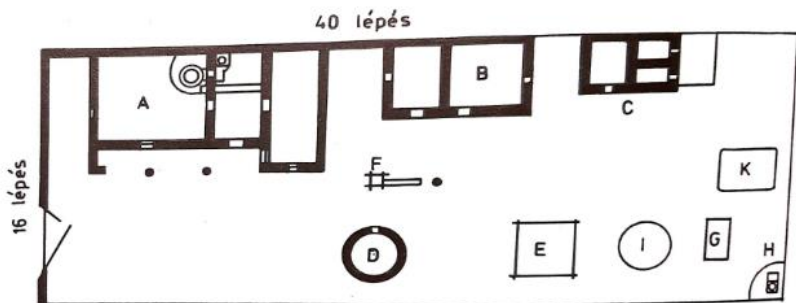
1. A mi kis falunk
2. Segítség a tevékenységek, a gazdálkodás kiválasztásához
3. Ökoházak
4. Megvalósult projekt elkészült falui
5. Megvalósult projekt fotói

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

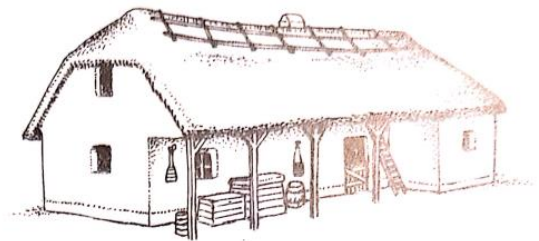
A mi kis falunk

1. számú melléklet

23. ábra Soros udvar alaprajza. Karcag, Szolnok m. XX. század eleje.
A. Lakóház. B. Ól (istálló) és kamra.
C-D. Tyúk- és disznóól. E. Trágyadomb.
F. Kút. G. I. K. Takarmánycsomók.
H. Árnyékszék

22. ábra Csoportos udvar alaprajza. Kalotaszeg, XIX. század vége. 1. Lakóház. 2. Csűr. 3. Gabonás. 4. Disznóól. 5. Trágyadomb. 6. Virágoskert. 7. Konyhakert. 8. Gyümölcsös. 9. Pince. 10. Árnyékszék. 11. Juhfejő akol

56. ábra Tornácos ház alaprajza. Bihar-torda, Bihar m. XX. század eleje.

(Felhasznált irodalom: Balassa-Ortutay: Magyar Néprajz, Corvina kiadó 1980.)

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

2. számú melléklet

.....

.....

.....

.....

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

3. számú melléklet

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

4. számú melléklet

A kis falu neve Gyurmafalva lett. Van cipész, vasútállomás, csibetanya, falusi turizmussal foglalkozó csoport.

5. számú melléklet

Gyurmafalva elkészítése nagy élményt nyújtott a gyerekeknek; egyben jó lehetőség volt a körforgásos gazdaságról való gondolkodásra. A csapatban nagyon vegyes képességű tanulók voltak, de a cél elérésének érdekében szívesen dolgoztak együtt.

